

**Bruxelles, 7. studenoga 2025.
(OR. en)**

**10526/1/25
REV 1**

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0176 (COD)**

**SIMPL 57
ANTICI 65
INDEF 62
MAP 20
CSC 308
ENV 567
COMPET 582
ENT 106
MI 422
CHIMIE 53
CODEC 852
EDA**

PRIJEDLOG

Br. dok. Kom.: COM(2025) 822 final/2

Predmet: Prijedlog
UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o izmjeni uredbi (EZ) br. 1907/2006, (EZ) br. 1272/2008, (EU) br.
528/2012, (EU) 2019/1021 i (EU) 2021/697 u pogledu obrambene
pripravnosti i olakšavanja ulaganja u obranu i uvjeta za obrambenu
industriju

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 822 final/2.

Priloženo: COM(2025) 822 final/2

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.6.2025.
COM(2025) 822 final/2

2025/0176 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni uredbi (EZ) br. 1907/2006, (EZ) br. 1272/2008, (EU) br. 528/2012, (EU) 2019/1021 i (EU) 2021/697 u pogledu obrambene pripravnosti i olakšavanja ulaganja u obranu i uvjeta za obrambenu industriju

{SWD(2025) 820 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

- **Razlozi i ciljevi prijedloga**

Ruska invazija na Ukrajinu istaknula je hitnu potrebu za povećanjem kapaciteta europske obrambene tehnološke i industrijske baze (EDTIB) radi podupiranja obrambene pripravnosti država članica na nove sigurnosne prijetnje. Aktualni sukob razotkrio je slabosti u stanju europske obrane i ukazao na važnost hitnog povećanja proizvodnih kapaciteta EDTIB-a i iskorištavanja njegova punog inovacijskog potencijala, posebno ubrzavanjem inovacijskih ciklusa.

Kako je istaknuto u Zajedničkoj Bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.¹, *za ponovnu izgradnju europske obrane prije svega su potrebna golema ulaganja tijekom duljeg razdoblja. Zajedno moramo ubrzati rad na svim područjima kako bismo hitno povećali europsku obrambenu spremnost i osigurali da Europa najkasnije do 2030. ima snažnu i dostatnu obranu, što će ujedno povećati naš doprinos transatlantskoj sigurnosti.*

S obzirom na navedeno i nakon poziva Vijeća Europskoj komisiji da ubrza rad na svim tematskim područjima kako bi se odlučno povećala obrambena pripravnost Europe do 2030., cilj je ovog prijedloga da zakonodavni okvir Unije omogući brzo povećanje obrambenih industrijskih kapaciteta i jačanje inovacija kako bi se postigle razine obrambene pripravnosti koje mogu vjerodostojno odvrćati i spriječiti svaki rizik od oružane agresije.

U prijedlogu se uzima u obzir nedostatnost ulaganja u obranu u proteklim desetljećima, zbog čega je potrebno iznimno odlučno raditi na ponovnoj uspostavi obrambene pripravnosti do 2030. Uzima se u obzir i činjenica da postojeći regulatorni okvir treba prilagoditi toj potrebi kako bi se postigao cilj obrambene pripravnosti do 2030.

Konkretnije, aktualni prijedlog Komisije uključuje proširenje primjene postojećih odredbi u zakonodavstvu o obrani i o Europskom fondu za obranu, kao i u zakonodavstvu koje se ne odnosi na obranu, kako bi se uklonile regulatorne prepreke radi lakšeg postizanja obrambene pripravnosti EU-a i razvoja industrije.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Zakonodavstvo na koje se ovaj prijedlog odnosi sadržava odredbe čiji je cilj smanjiti opterećenje za države članice i industriju ili im pružiti pomoć u ispunjavanju obveza koje su im zadane relevantnim aktima kako bi se olakšala primjena takvog zakonodavstva i smanjilo opterećenje. Smatra se nužnim proširiti te odredbe na obrambeno tržište na razini EU-a radi potpore postizanju obrambene pripravnosti država članica i razvoju konkurentne i inovativne europske obrambene industrije.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predložene mjere za jačanje europskog obrambenog tržišta trebale bi nadograditi i dopuniti postojeće odredbe politike kako bi se ojačale obrambene sposobnosti Europe i poduprla obrambena pripravnost država članica.

¹ Zajednička bijela knjiga o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.: JOIN/2025/120 final, 19.3.2025.

Na temelju Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) Komisija osigurava da je njezino zakonodavstvo svrsishodno i prilagođeno potrebama dionika, uz minimalno opterećenje i postizanje zadanih ciljeva. Ovaj je prijedlog stoga dio programa REFIT i smanjuje nepotrebna opterećenja za obrambeni sektor usklađujući pravila koja se trenutačno primjenjuju na različite postupke i programe.

Usmjeren je na stvarne potrebe obrambene pripravnosti, zbog čega postizanje ciljeva zakonodavstva postaje učinkovitije i manje opterećujuće za poduzeća i javna tijela.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlogom se mijenjaju postojeće uredbe EU-a. Stoga je pravna osnova prijedloga ista kao i pravna osnova izmijenjenih uredbi. U mjeri u kojoj se ovom Uredbom mijenjaju Uredba (EZ) 1907/2006, Uredba (EZ) 1272/2008 i Uredba (EU) br. 528/2012 odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 114. UFEU-a. U mjeri u kojoj se ovom Uredbom mijenja Uredba (EU) 2019/1021, odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 192. stavak 1. UFEU-a. U mjeri u kojoj se ovom Uredbom mijenja Uredba (EU) 2021/697, odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 4., članak 183. i članak 188. drugi stavak UFEU-a.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Obveze, izuzeća ili odstupanja koji su izravno ili neizravno propisane pravom Unije mogu se stoga izmijeniti samo na razini Unije. Predložene promjene, čiji je cilj osigurati obrambenu pripravnost i pojednostavnjenje bit će korisne državama članicama.

• Proporcionalnost

Proširenje primjene određenih odredaba na područje obrane ili uvođenjem posebnih izuzeća za područje obrane u različitom zakonodavstvu EU-a pojednostavnjuje pravni okvir uvođenjem minimalnih izmjena postojećih obveza kako bi se pojasnilo i utvrdilo što je sve potrebno za obrambenu pripravnost država članica i osigurava tretman tog područja jednak tretmanu drugih područja na koja se te odredbe odnose, uvijek uz odgovarajuće zaštitne mjere. Prijedlog je stoga ograničen na promjene koje su potrebne kako bi se osiguralo da se na obrambenu pripravnost primjenjuje isti pravni okvir u različitim područjima EU-a.

Mjere ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

• Odabir instrumenta

Zakonodavni akti sadržavaju odredbe kojima se uzimaju u obzir stanje i sve veće potrebe obrambenog sektora te osigurava da se u zahtjevima izbjegava nametanje nepotrebnog opterećenja za procese postizanja obrambene pripravnosti, proizvodnje i lanca opskrbe. Cilj je ovog prijedloga u konačnici olakšati primjenu takvog zakonodavstva i smanjiti opterećenje.

Stoga se radi učinkovitosti čini da je najprikladnije rješenje zajednički prijedlog za različite relevantne odredbe primjenjive na obranu u obliku Skupnog paketa za obrambenu pripravnost. Konkretno, odabir uredbe za ovaj prijedlog opravdan je potrebom da se upotrijebi isti pravni instrument kao i pravni akti koje treba izmijeniti.

Ciljane izmjene odnose se samo na primjenjive elemente koji će se sada proširiti na obrambene svrhe i stoga su prikladni za uključivanje u jedan prijedlog.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

nije primjenjivo

- **Savjetovanja s dionicima**

Postupak savjetovanja s dionicima bio je sveobuhvatan i obuhvaćao je javnu anketu koja je bila otvorena do 22. travnja 2025. te niz ciljanih sastanaka s državama članicama, relevantnim predstavnicima poduzeća iz Unije i drugim ključnim dionicima. Konkretnije, nakon otvorenog javnog savjetovanja u travnju 2025. i opsežnih savjetovanja u kontekstu međuevaluacije Europskog fonda za obranu², službe Komisije prikupile su podatke, dokaze i prijedloge država članica, industrije i drugih dionika o pravnim, regulatornim i administrativnim preprekama koje ograničavaju sposobnost europske obrambene industrije da poveća proizvodnju uz veću prilagodljivost i postigne obrambenu pripravnost do 2030. U Skupnom paketu za obrambenu pripravnost predstavljene su hitne korektivne mjere te dugoročna strateška rješenja za uklanjanje tih prepreka.

Mnogi dionici, države članice i industrijski akteri komentirali su propise o kemikalijama, posebno Uredbu o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH)³. Glavni razlog njihove zabrinutosti bila je činjenica da se u ranim fazama različitih procesa nije vodilo računa o obrambenim i sigurnosnim pitanjima, navodeći, primjerice, tekuću raspravu o perfluoralkilnim i polifluoralkilnim tvarima (PFAS). Nekoliko dionika smatralo je i da je mogućnost da države članice dopuste nacionalna izuzeća u interesu obrane (članak 2. stavak 3. Uredbe REACH) preusko definirana. Osim toga, navedeno je i da su izuzeća u području obrane različito formulirana u različitim zakonodavnim aktima, što je dovelo do nedostatka pravne jasnoće.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Predložene mjere utvrđene su internim preispitivanjem postojećeg zakonodavstva, kao i na temelju iskustva stečenog provedbom povezanog zakonodavstva. Budući da je to jedan od koraka u procesu kontinuirane procjene zahtjeva za obrambenu pripravnost koji proizlaze iz zakonodavstva Unije, nastaviti će se preispitivati takvo opterećenje i njegov učinak na dionike.

- **Procjena učinka**

Zbog prirode prijedloga, koji je osmišljen kako bi se poduprla brza prilagodba europske obrambene industrije novom nestabilnom geopolitičkom okruženju, nije bilo moguće provesti procjenu učinka.

² Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1092.: SL L 170, 12.5.2021., str. 149.

³ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ: SL L 396, 30.12.2006.

Nadalje, Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 6. ožujka 2025. pozvalo Komisiju da ubrza „rad na svim područjima kako bi se odlučno povećala obrambena pripravnost Europe u sljedećih pet godina”. Nadalje, u istim je zaključcima Europsko vijeće izričito pozvalo Komisiju da usto brzo poduzme mjere za pojednostavnjenja u području sigurnosti i obrane.

Stoga nije bilo moguće provesti procjenu učinka u raspoloživom roku za podnošenje prijedloga o obrambenoj pripravnosti. U roku od tri mjeseca od donošenja ovog prijedloga Komisija će predstaviti radni dokument službi kako bi detaljno obrazložila ovu zakonodavnu mjeru i objasnila njezinu primjerenost za postizanje utvrđenih ciljeva politike u skladu s relevantnim pravilima za bolju regulativu.

Prijedlog se odnosi na ciljane izmjene zakonodavstva. Izmjene se temelje na iskustvu stečenom provedbom zakonodavstva. Izmjene samo osiguravaju učinkovitiju i djelotvorniju provedbu. Zbog njihove ciljane prirode i nedostatka relevantnih opcija politike nije potrebna procjena učinka. U priloženoj Komunikaciji razmatraju se elementi o učinku takvih mjera, uključujući rezultate javne ankete EU-a provedene u tom kontekstu.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog je dio programa REFIT, a cilj mu je pojednostavniti zakonodavstvo i smanjiti administrativno opterećenje za dionike.

- **Temeljna prava**

nije primjenjivo

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

nije primjenjivo

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

nije primjenjivo

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Uredba Komisije (EU) br. 1907/2006 (REACH):

Komisija napominje da se postojeća mogućnost da države članice dopuste izuzeća u posebnim slučajevima za određene tvari ako je to potrebno u interesu obrane (članak 2. stavak 3.) koristila restriktivno, što ne odgovara potrebama obrambene industrije za razvojem, proizvodnjom i održavanjem obrambenog materijala. Komisija zaključuje da je razlog tomu ograničenje izuzeća na posebne slučajeve i restriktivno tumačenje država članica, u skladu s Kodeksom ponašanja za izuzeća u području obrane iz Uredbe REACH koji su države članice dogovorile u kontekstu Europske obrambene agencije (EDA).

Komisija stoga predlaže izmjenu članka 2.3. Uredbe REACH kako se ne bi primjenjivao samo na posebne slučajeve za određene tvari.

Uredba (EU) br. 1272/2008 o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa

Kako bi se osiguralo dosljedno izuzeće u cijelom zakonodavstvu o kemikalijama, Komisija predlaže da se u Uredbu (EU) br. 1272/2008 uvede i isto izuzeće za obranu koje je predloženo za izmjenu Uredbe REACH.

Uredba Komisije (EU) br. 528/2012 o biocidnim proizvodima

Kako bi se osiguralo dosljedno izuzeće u cijelom relevantnom zakonodavstvu, Komisija predlaže da se i u Uredbu o biocidnim proizvodima unese tekst sličan onom koji je predložen za izmjenu Uredbe REACH.

Uredba (EU) 2019/1021 o postojanim organskim onečišćujućim tvarima:

Uredbom (EU) 2019/1021 provodi se Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i Protokol o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka. Stranka ne može odobriti izuzeća nakon što se donese odluka na temelju Konvencije o uvrštavanju kemikalije u Prilog A, B ili C Konvenciji, osim onih odobrenih na temelju Konvencije, osim ako stranka ne prihvati taj popis; stoga bi se pitanje potreba za obrambenom pripravnosću trebalo rješavati u EU-u u pripremnim fazama prije nego što se u Konvenciji utvrde zabrane ili ograničenja na međunarodnoj razini; zbog toga je važno da se relevantne informacije prikupljaju, procjenjuju i dostavljaju za potrebe faze evaluacije upravljanja rizikom u okviru postupka uvrštavanja tvari na popis u Konvenciji jer u toj fazi Povjerenstvo za reviziju postojanih organskih onečišćujućih tvari može razmotriti moguća izuzeća od mogućih kontrolnih mjera za tu tvar.

Ne može se isključiti da informacije o upotrebi kemijskih tvari mogu sadržavati informacije koje bi mogle biti osjetljive. Komisija stoga predlaže da države članice mogu odobriti izuzeća od zahtjeva za izvješćivanje iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/1021 radi zaštite nacionalnih sigurnosnih interesa ili sigurnosnih interesa EU-a.

Uredba (EU) 2021/697 o uspostavi Europskog fonda za obranu

Predloženim izmjenama Uredbe (EU) 2021/697 nastoji se:

- pojasniti i pojednostavniti kriterije za dodjelu, uvođenjem mogućnosti odabira samo najrelevantnijih kriterija za dodjelu i provedbom EFO-a putem godišnjih ili višegodišnjih programa rada;
- pojasniti pravila koja se primjenjuju na izravne dodjele;
- olakšati primjenu neizravnog upravljanja;
- pojednostavniti pretkomercijalnu nabavu i prava pristupa rezultatima razvojnih projekata za države članice koje ih sufinanciraju;
- učiniti troškove aktivnosti testiranja koje se provode izvan područja Unije (npr. Ukrajina) prihvatljivima za financiranje.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni uredbi (EZ) br. 1907/2006, (EZ) br. 1272/2008, (EU) br. 528/2012, (EU) 2019/1021 i (EU) 2021/697 u pogledu obrambene pripravnosti i olakšavanja ulaganja u obranu i uvjeta za obrambenu industriju**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114., članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 4., članak 183., članak 188. drugi stavak i članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Kako bi se olakšala ulaganja država članica u obranu, potrebno je ukloniti regulatorna opterećenja za obrambenu pripravnost. Na taj će se način s vremenom poduprijeti rast obrambene industrije i pridonijeti obrambenoj pripravnosti država članica.
- (2) Iako nekoliko instrumenata zakonodavstva Unije državama članicama pruža potrebnu fleksibilnost kako bi poduzimale mjere za poticanje povećanja proizvodnje obrambene industrije, nacionalno zakonodavstvo i provedba često otežavaju obrambenu pripravnost. To je, na primjer, slučaj s mogućnošću da države članice primjenjuju izuzeća od Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ ako je to nužno u interesu obrane, među ostalim radi obrambene pripravnosti.
- (3) Pravni okvir uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1907/2006 trebalo bi prilagoditi cilju obrambene pripravnosti. Zbog pogoršane geopolitičke situacije fleksibilnost i prilagodljivost nužne su za zaštitu nacionalnih i Unijinih sigurnosnih interesa. S druge strane neophodno je održati visoku razinu zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Postoje naznake da se u nacionalnoj provedbi Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u nekim državama članicama ne uzima u potpunosti u obzir fleksibilnost predviđena tom uredbom. Postojeće izuzeće u području obrane može se poboljšati kako bi se osigurala pravna sigurnost i omogućilo brže djelovanje. Stoga je primjereno proširiti područje primjene postojećih nacionalnih izuzeća u području obrane u okviru Uredbe (EZ) br. 1907/2006 i državama članicama omogućiti da prema potrebi odobravaju šira izuzeća,

⁴ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

zadržavajući pritom temeljnu odgovornost za postizanje ravnoteže između obrambenih i sigurnosnih potreba i zaštite zdravlja i okoliša.

- (4) Slične izmjene trebalo bi unijeti u druge pravne akte povezane s kemikalijama kojima se predviđa jednakovrijedno nacionalno izuzeće, odnosno u Uredbu (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ i Uredbu (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, kako bi se osiguralo usklađeno regulatorno okruženje za obrambenu pripravnost.
- (5) Uredbom (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ provodi se Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i Protokol o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka. Stranka ne može odobriti izuzeća nakon što se donese odluka na temelju Konvencije o uvrštavanju kemikalije u Prilog A, B ili C Konvenciji, osim onih odobrenih na temelju Konvencije, osim ako stranka ne prihvati taj popis; stoga bi potrebe za obrambenom pripravnosti trebalo ispuniti u pripremnim fazama u Uniji prije nego što se u Konvenciji utvrde zabrane ili ograničenja na međunarodnoj razini. Zbog toga je važno da se relevantne informacije prikupljaju, procjenjuju i dostavljaju za potrebe faze evaluacije upravljanja rizikom u okviru postupka uvrštavanja tvari na popis u Konvenciji jer u toj fazi Povjerenstvo za reviziju postojanih organskih onečišćujućih tvari može razmotriti moguća izuzeća od mogućih kontrolnih mjera za tu tvar.
- (6) Ne može se isključiti da informacije o upotrebi kemijskih tvari mogu sadržavati osjetljive informacije koje je potrebno zaštititi. Stoga bi državama članicama, uzimajući u obzir međunarodno pravo, trebalo dopustiti izuzeće od zahtjeva za izvješćivanje iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/1021 radi zaštite nacionalnih ili Unijinih obrambenih i sigurnosnih interesa.
- (7) Izvješće o međuevaluaciji Europskog fonda za obranu (EFO), uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, potvrdilo je njegovu ukupnu djelotvornost i relevantnost te istaknulo da je potrebno nastaviti pojednostavnjivati postupke i smanjivati administrativno opterećenje gdje je to moguće, kao i unijeti pojašnjenja, pojednostavnjenja i fleksibilnosti u Uredbu (EU) 2021/697 kako bi se olakšala provedba EFO-a. Uredbu (EU) 2021/697 trebalo bi stoga izmijeniti uzimajući u obzir iskustvo stečeno od 2021. i povratne informacije primljene tijekom savjetovanja provedenih u kontekstu privremene evaluacije EFO-a.
- (8) Postojećim pravnim okvirom za provedbu EFO-a primjena neizravnog upravljanja ograničena je na iznimne slučajeve. Međutim, kako bi se postigli brži i jednostavniji

⁵ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

⁶ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).

⁷ Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>).

⁸ Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1092 (SL L 170, 12.5.2021., str. 149., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

inovacijski ciklusi, čime bi se EFO-u omogućilo da djelotvornije prati nove obrambene potrebe i tehnološki napredak i da njihova provedba bude troškovno učinkovitija, možda će biti potrebna fleksibilnija primjena neizravnog upravljanja. Stoga je potrebno uvesti mogućnost fleksibilnije primjene neizravnog upravljanja i usto osigurati da se zadrže načela dobrog financijskog upravljanja, transparentnosti i odgovornosti te da upotreba neizravnog upravljanja podliježe strogom praćenju i evaluaciji kako bi se zajamčila optimalna upotreba sredstava Unije.

- (9) Zahtjev da sva infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koji se upotrebljavaju za provedbu projekata financiranih iz EFO-a moraju biti smješteni na području Unije i pridruženih zemalja kako bi bili prihvatljivi za financiranje ograničava iskorištavanje mogućnosti testiranja koje nude jedinstvene prednosti za europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Kako bi se uklonilo to ograničenje, potrebno je omogućiti da troškovi provedbe aktivnosti testiranja u trećim zemljama, kao što je Ukrajina, budu prihvatljivi za financiranje iz EFO-a. Testiranje u Ukrajini pruža mogućnosti koje nisu lako dostupne u Uniji, kao što su brzo dostupni rezultati, 24-satno testiranje i testiranje na bojištu, što može znatno poboljšati razvoj i validaciju obrambenih tehnologija i proizvoda. Osim toga, testiranjem u Ukrajini može se olakšati uključivanje izravnog iskustva modernog ratovanja u daljnji razvoj obrambenih tehnologija i proizvoda, čime se osigurava tehnička i strateška prednost za europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Ako se dopusti da troškovi aktivnosti testiranja koje se provode izvan područja Unije budu prihvatljivi za financiranje, EFO bi mogao poduprijeti razvoj djelotvornijih i inovativnijih obrambenih rješenja, što bi u konačnici doprinijelo jačanju obrambenih sposobnosti Unije.
- (10) Međuevaluacija EFO-a pokazala je da su trenutačni kriteriji za dodjelu za evaluaciju prijedloga u okviru tog fonda pretjerano složeni, nejasni i teško primjenjivi u praksi. To je dovelo do nepotrebnih administrativnih opterećenja i nesigurnosti za Komisiju i podnositelje zahtjeva, što je u konačnici ometalo učinkovitu provedbu EFO-a. Potrebno je pojednostavniti kriterije za dodjelu i uvesti veću fleksibilnost u njihovu primjenu kako bi evaluacija bila učinkovitija, transparentnija i djelotvornija. Mogućnost odabira relevantnog podskupa kriterija za dodjelu u skladu s posebnim ciljevima poziva na podnošenje prijedloga omogućila bi prilagođenu i usmjerenu evaluaciju radi boljeg usklađivanja s prioritetima i ciljevima EFO-a.
- (11) Provedba EFO-a otežana je zbog zahtjeva za donošenje godišnjih programa rada, što je dovelo do složenih postupaka i otežava osiguravanje predvidljivosti i kontinuiteta djelovanja koja se podupiru iz EFO-a. Kako bi se to pitanje riješilo i omogućila veća fleksibilnost u upravljanju EFO-om, potrebno je uvesti mogućnost provedbe EFO-a putem godišnjih ili višegodišnjih programa rada. Time bi se omogućilo da Komisija bolje planira i koordinira potporu aktivnostima istraživanja i razvoja u području obrane, a postigle bi se i učinkovitija upotreba resursa i poboljšane sinergije među različitim projektima i inicijativama. Ako se omoguće višegodišnji programi rada, Fond bi mogao bolje podupirati dugoročne istraživačke i razvojne projekte, poticati suradnju među dionicima i u konačnici doprinijeti jačanju obrambenih sposobnosti Unije.
- (12) Kako bi se dodatno poboljšala učinkovitost i djelotvornost EFO-a, ključno je Komisiji pružiti potrebnu fleksibilnost za upravljanje programom na način kojim se optimizira upotreba resursa i smanjuje administrativno opterećenje. U tu bi svrhu trebalo pojasniti uvjete pod kojima se Komisija može koristiti izravnim dodjelama, čime bi se u određenim okolnostima omogućio jednostavniji ubrzani postupak. Trebalo bi olakšati

kontinuitet rada i učinkovitu provedbu projekata istraživanja i razvoja u području obrane, uz poštovanje načela transparentnosti, pravednosti i jednakog postupanja. Komisiji bi trebalo omogućiti da bolje odgovori na nove potrebe obrambenog sektora, trebalo bi poticati suradnju među dionicima, a razvoj inovativnih i djelotvornih obrambenih rješenja trebao bi se poboljšati, čime bi se povećali sigurnost Unije i obrambene sposobnosti država članica.

- (13) EFO ima potencijal za poticanje razvoja inovativnih obrambenih tehnologija i rješenja putem pretkomercijalne nabave. Međutim, postojeći pravni okvir previše je složen i nije dovoljno jasan u pogledu uvjeta za pretkomercijalnu nabavu u okviru EFO-a, što otežava njezinu djelotvornu primjenu. Potrebno je pojednostavniti i pojasniti uvjete za pretkomercijalnu nabavu jer postojeće odredbe promiču dodjelu više ugovora u okviru istog postupka (višestruka nabava), što nije uvijek prikladno za obrambeni sektor. Uklanjanjem tog ograničenja osigurat će se jasniji i učinkovitiji okvir za pretkomercijalnu nabavu, čime će se EFO-u omogućiti da pruža veću potporu razvoju inovativnih rješenja, skрати put između istraživanja i uvođenja na tržište i snažno potiče države članice da ulažu u istraživanje i razvoj u području obrane.
- (14) Postojeći pravni okvir EFO-a ne osigurava dostatna prava pristupa rezultatima razvojnih projekata za države članice, prvenstveno one koje sufinanciraju takve projekte. Potrebno je dodijeliti pravo na pristup rezultatima razvojnih projekata pod poštenim uvjetima za države članice koje ih sufinanciraju kako bi se ublažila zabrinutost i potaknuo suradnički pristup istraživanju i razvoju u području obrane. Uvjeti za ostvarivanje takvog prava pristupa definiraju se u ugovornom odnosu između primatelja i nacionalnih tijela koja sufinanciraju djelovanje. Na taj će se način pojednostavniti pregovarački proces između država članica i industrije te skratiti vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava te u skladu s tim promicati jednostavnija suradnja u istraživanju i razvoju u području obrane.
- (15) Kako bi se maksimalno povećale koristi od izmjena Uredbe (EU) 2021/697, izmjene te uredbe trebale bi se primjenjivati retroaktivno. Iako se neke odredbe, kao što su one koje se odnose na kriterije za dodjelu, ne mogu primijeniti retroaktivno zbog svoje prirode, druge odredbe, kao što su one koje se odnose na stope financiranja ili testiranje izvan područja Unije, mogu poboljšati učinkovitost i djelotvornost projekata koji se financiraju u okviru EFO-a. Kako bi se osiguralo da se sredstva Unije troše na najdjelotvorniji mogući način, te bi se odredbe trebale primjenjivati od 1. siječnja 2025.
- (16) Uredbe (EZ) br. 1907/2006, (EZ) br. 1272/2008, (EU) br. 528/2012, (EU) 2019/1021 i (EU) 2021/697 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 1907/2006

U članku 2. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice mogu dopustiti da se stvari pojedinačno, u smjesi ili proizvodu izuzmu od ove Uredbe ako je to nužno u interesu obrane.”;

Članak 2.
Izmjene Uredbe (EZ) br. 1272/2008

U članku 1. Uredbe (EZ) br. 1272/2008, stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice mogu dopustiti da se tvari, smjese i proizvodi iz odjeljka 2.1. Priloga I. izuzmu od odredaba ove Uredbe ako je to nužno u interesu obrane.”;

Članak 3.
Izmjene Uredbe (EU) br. 528/2012

U članku 2. Uredbe (EU) br. 528/2012 stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Države članice mogu dopustiti izuzeća od ove Uredbe za biocidne proizvode, kao takve ili u tretiranom proizvodu, ako je to potrebno u interesu obrane.”;

Članak 4.
Izmjene Uredbe (EU) br. 2019/1021

Uredba (EU) 2019/1021 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 2. dodaje se sljedeća točka 14.:

„14. „obrambena pripravnost” znači stanje pripravnosti države članice ili više njih za odgovor na krizu definiranu u članku 1. točki 10. Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*, koja se odnosi na obranu”;

* Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).”;

(2) u članku 3. umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a „Pri prikupljanju, procjeni i dostavljanju informacija za potrebe evaluacije upravljanja rizikom iz članka 8. stavka 7. i članka 8. stavka 8. Konvencije Komisija i države članice na odgovarajući način uzimaju u obzir obrambenu pripravnost i posebnosti obrambenog sektora, uključujući učinke na lance opskrbe obrambene proizvodnje;

(3) u članku 13. stavku 1. dodaje se sljedeći drugi podstavak:

„Prema potrebi, države članice mogu primijeniti izuzeća od ovog članka radi zaštite nacionalnih i obrambenih interesa, u svrhu zaštite osjetljivih informacija, **pod uvjetom da takva izuzeća ne ugrožavaju poštovanje obveza Unije ili država članica, prema potrebi, u pogledu izvješćivanja na temelju Konvencije.**”

Članak 5.
Izmjene Uredbe (EU) 2021/697

Uredba (EU) 2021/697 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka 6.a:

„6.a „prekogranični MSP-ovi” znači MSP-ovi s poslovnim nastanom u državama članicama ili pridruženim zemljama koje nisu zemlje u kojima

poslovni nastan imaju pravni subjekti koji surađuju u okviru konzorcija i nisu MSP-ovi ili poduzeća srednje tržišne kapitalizacije;”;

(b) točka 17. zamjenjuje se sljedećim:

„17. „pretkomercijalna nabava” znači nabava usluga istraživanja i razvoja koja uključuje podjelu rizika i koristi pod tržišnim uvjetima, pri čemu su nabavljene usluge istraživanja i razvoja jasno razdvojene od uvođenja komercijalnih količina krajnjih proizvoda;”;

(2) u članku 4. dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. Proračunske obveze koje se odnose na Program i iz kojih se financiraju aktivnosti koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti na više godina u godišnje obroke.”;

(3) u članku 8. stavku 2. druga rečenica briše se.

(4) u članku 9. stavku 2. umeće se sljedeći drugi podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje primatelji i podugovaratelji uključeni u djelovanje upotrebljavaju za testiranje obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili obrambene tehnologije iz članka 10. stavka 3. točke (f) mogu se nalaziti ili držati izvan državnog područja država članica ili pridruženih zemalja, kako je utvrđeno u programu rada. To ne smije biti u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica i mora biti dosljedno s ciljevima utvrđenima u članku 3. i u skladu s člancima 20. i 23.”;

(5) u članku 11. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U određenim propisno opravdanim okolnostima financiranje sredstvima Unije može se dodijeliti i bez poziva za podnošenje prijedlogâ u skladu s člankom 198. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća*, među ostalim u slučajevima predviđenima u prvom podstavku točki (e) tog članka.”;

* Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

(6) članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

Kriteriji za dodjelu

1. U skladu s člankom 203. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 svaki se prijedlog ocjenjuje na temelju jednog ili više sljedećih kriterija utvrđenih u programu rada:

- (a) njegova doprinosa izvrsnosti u području obrane, posebno pokazivanjem da očekivani rezultati predloženog djelovanja imaju znatne prednosti u odnosu na postojeće obrambene proizvode ili postojeće obrambene tehnologije;
- (b) njegova doprinosa inovacijama ili potencijala za disruptivni učinak europske obrambene industrije, posebno pokazivanjem da predloženo djelovanje uključuje revolucionarne ili nove koncepte i pristupe, koji se ranije nisu primjenjivali u obrambenom sektoru;

- (c) njegova doprinosa konkurentnosti europske obrambene tehnološke i industrijske baze stvaranjem novih tržišnih prilika širom Unije i izvan nje te ubrzavanjem rasta trgovačkih društava širom Unije;
 - (d) njegova doprinosa smanjenju ovisnosti o izvorima izvan Unije i jačanju sigurnosti opskrbe;
 - (e) njegova doprinosa prekograničnoj suradnji pravnih subjekata s poslovnim nastanom u državama članicama ili pridruženim zemljama, posebno MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koji donose znatnu dodanu vrijednost djelovanju, kao primatelja, podugovaratelja uključenih u djelovanje ili kao drugih pravnih subjekata u lancu opskrbe;
 - (f) njegove kvalitete i učinkovitosti provedbe djelovanja;
 - (g) njegova doprinosa povećanju učinkovitosti obrambenih proizvoda i obrambenih tehnologija tijekom cijelog njihova životnog ciklusa, što uključuje troškovnu učinkovitost i potencijal za sinergije u procesima nabave, održavanja i zbrinjavanja;
 - (h) njegova doprinosa daljnjoj integraciji europske obrambene industrije u cijeloj Uniji, posebno u pogledu zajedničke uporabe, vlasništva ili održavanja konačnog proizvoda ili tehnologije.
2. U programu rada utvrđuju se pojedinosti o postupcima odabira i primjeni kriterija za dodjelu navedenih u stavku 1. To uključuje svako ponderiranje kriterija, bodovne pragove i, prema potrebi, pravila za postupanje s prijedlozima *ex aequo*, uzimajući u obzir ciljeve poziva na podnošenje prijedloga.”;
- (7) članak 13. mijenja se kako slijedi:
- (a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, za aktivnosti iz članka 10. stavka 3. točke (e) potpora iz Fonda ne smije premašivati 20 % prihvatljivih troškova, ne dovodeći u pitanje više stope financiranja koje se mogu primjenjivati u skladu sa stavkom 3. ovog članka.”;
 - (b) u stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) za pojedinu aktivnost može se odobriti uvećana stopa financiranja, kako je navedeno u ovoj točki, ako je najmanje 10 % ukupnih prihvatljivih troškova aktivnosti dodijeljeno MSP-ovima koji imaju poslovni nastan u državama članicama ili u pridruženim zemljama i sudjeluju u aktivnosti kao primatelji, podugovaratelji ili drugi pravni subjekti u lancu opskrbe.

Stopa financiranja može se uvećati za broj postotnih bodova koji je jednak postotku ukupnih prihvatljivih troškova aktivnosti dodijeljenog MSP-ovima koji imaju poslovni nastan u državama članicama ili u pridruženim zemljama u kojima poslovni nastan imaju primatelji koji nisu MSP-ovi ili poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i sudjeluju u aktivnosti kao primatelji, podugovaratelji ili drugi pravni subjekti u lancu opskrbe, do najviše dodatnih 5 postotnih bodova.

Stopa financiranja može se uvećati za broj postotnih bodova koji je jednak dvostrukom postotku ukupnih prihvatljivih troškova aktivnosti dodijeljenog prekograničnim MSP-ovima kako su definirani u članku 2. točki 6.a koji sudjeluju u aktivnosti kao primatelji, podugovaratelji ili drugi pravni subjekti u lancu opskrbe.”;

- (8) u članku 14. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Neovisno o članku 201. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, provjerava se samo financijska sposobnost koordinatora.”;
- (9) u članku 17. stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) u posebnim slučajevima može se odobriti dodjela više ugovora u okviru istog postupka (više dobavljača, engl. multiple sourcing)”;
- (10) članak 22. briše se;
- (11) članak 23. mijenja se kako slijedi:
(a) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:
„3. Ova Uredba ne utječe na diskrecijsko pravo država članica u odnosu na njihovu politiku prijenosa i izvoza obrambenih proizvoda. Kada je riječ o prijenosima, države članice nastoje koristiti opće dozvole za prijenos iz članka 5. Direktive (EZ) 2009/43 Europskog parlamenta i Vijeća* i izbjegavati nerazmjerne administrativne preduvjete kako bi se osigurala neometana provedba mjera.
4. Kada je riječ o rezultatima koje su primatelji ostvarili putem razvojnih djelovanja koja se podupiru iz Fonda i ne dovodeći u pitanje stavak 3. ovog članka, Komisiju se obavješćuje prije svakog prijenosa vlasništva nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje koji se obavi u roku od tri godine nakon završnog plaćanja djelovanja. Ako je takav prijenos vlasništva protivan sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica ili ciljevima utvrđenima u članku 3., potpora osigurana iz Fonda mora se nadoknaditi.”;
-
- * Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).”;
- (b) dodaje se sljedeći stavak 6.:
„6. Prava pristupa rezultatima razvojnih djelovanja dodjeljuju se nacionalnim tijelima koja sufinanciraju djelovanje pod poštenim i razumnim uvjetima usuglašenima s primateljima koji ostvaruju te rezultate.
Uvjeti za ostvarivanje takvog prava pristupa definiraju se u ugovornom odnosu između primatelja i nacionalnih tijela koja sufinanciraju djelovanje.”;
- (12) u članku 24. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Fond se izvršava putem godišnjih i višegodišnjih programa rada kako su navedeni u članku 110. stavku 2. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. U programima rada utvrđuje se, ako je to primjenjivo, ukupni iznos namijenjen za operacije mješovitog financiranja.”.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 9. stavak 2. drugi podstavak i članak 13. Uredbe (EU) 2021/697, kako su izmijenjeni ovom Uredbom, primjenjuju se od 1. siječnja 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik